

Lê Hải
BBCVietnamese.com

Đề tài cuộc chiến Việt Nam vẫn tiếp tục được các nhà làm sự kiện Hoa Kỳ quan tâm, bên cạnh các phương pháp khoa học mới còn có nguồn liên tục Việt Nam đang ngày càng nhiều hơn.

Từ bối cảnh viết sự kiện theo quan điểm của chính quyền, hay của người chiến thắng, là chủ đề trọng tâm của nhóm sự kiện gia Anh-Mỹ trong tác phẩm mới xuất bản 'Making sense of the Vietnam wars: Local, National and Transnational Perspectives'.

Liệu các chuyên gia sẽ tiếp tục xét qua nhiều chiều, từ nhiều góc nhìn của các bên khác nhau cùng tham gia sự kiện - đây là trào lưu mới trong ngành sự kiện học hiện đại, mà trong số các đầu tàu có sự kiện gia công nghệ sư Eric Hobsbawm.

Xét lại liệu các chuyên gia cuộc chiến Việt Nam từ nhiều hướng chiếu: Mỹ-Việt, Nam-Bắc, địa phương-quốc tế... là đề tài được GS Mark Bradley theo đuổi nhiều năm qua với hàng chục bài viết khoa học và tác phẩm về bản sắc Việt Nam hậu thuộc địa của gia đình Harry J. Benda năm 2000 của Hiệp hội nghiên cứu Á châu.

Liệu kể hay từ sự kiện (narrative) trong các tiểu thuyết được dịch sang tiếng Anh, như Nỗi Buồn Chiến Tranh của Bảo Ninh, được hai giáo sư phụ trách biên tập là Mark Philip Bradley và Marilyn B. Young đánh giá cao, cho phép hiểu được cái nhìn trực tiếp từ những người lính công nghệ sư, chứ không phải lãnh đạo của họ.

Tâm tư của người thợ thủ công hàng trăm cuộc phỏng vấn với những người di cư từ Tiên Giang (Định Tây), David Hunt được làm nổi bật và sự kiện của họ như những người nông dân Nam Bộ thời bấy giờ, không phải hai thế hệ hay hai hệ thống, mà là hai kiểu sống nông thôn nghèo và đô thị phân biệt như không để làm giàu.

Kwon Heon-ik cũng xác nhận tình huống từ vùng nông thôn Đà Nẵng, nơi mâu thuẫn giữa hai phe quyết liệt hơn và ranh giới giữa sống và chết chỉ là trong gang tấc, nhưng đối với anh thì lính Lê Lợi thì cả quân Mỹ, quân công nghệ hòa, lính quân công nghệ sư đều là "thủ phạm" của cái chân bị cụt.

Có lẽ sự kiện là những lần nghiên cứu thực địa miền trung Việt Nam, Kwon Heon-ik có điều kiện phát triển sâu hơn góc nhìn của mạng lưới xã hội mà phe công nghệ sư đã xây dựng trong lòng dân chúng: "cách mạng".

Tập sách không chỉ đem lại câu trả lời từ nhiều chiều cho những ai muốn tìm hiểu cuộc chiến Việt Nam, và những người Mỹ muốn hiểu một trang sự kiện quan trọng của thế giới trong thế kỷ 20, bài tổng kết của David W.P. Elliott còn mở ra cho các chuyên gia một hướng nghiên cứu mới mà ông phát hiện thấy ở Việt Nam: dã sử.

Bản thân từng làm việc ở Sài Gòn và Tiên Giang thời chiến tranh, có lẽ là người Việt Nam, giáo sư ngành chính trị và quan hệ quốc tế tại đại học Pomona, David Elliott được

Cuộc chiến Việt Nam nhìn từ phía người Mỹ

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Tư, 24 Tháng 9 Năm 2008 00:49

---

coi là chuyên gia thuộc loa i hàng đầu về các thay đổi i xã hộ i vùng đông bằng sông C u Long.

Ông kết luận:

"Khó khăn lớn nhất cho các nhà làm s t ng lai về cuộc chiến Việt Nam là làm sao để bóc hết nhiều lớp vỏ bọc đã t chồng chất lên các s ki n mà họ đang tái ki m tra để nhìn xem chúng đ c hi u nh thế nào lúc đ ng th i."

Hình Bìa sách Making Sense of the Vietnam Wars

Cuộc chiến Việt Nam tiếp tục là đề tài thu hút nhiều chú ý ở Mỹ

Tư bố góc nhìn chính thống

GS Mark Philip Bradley

"Mô t thế hệ s gia trong thập niên 1990 tư bố góc nhìn quốc gia-dân tộc để đi tìm nhân sinh quan phù h p h n nh đi a ph ng, đa sắc tộc, vùng miền và toàn cầu!"